

MUZEUM ZIEMI KOCIEWSKIEJ W STAROGARDZIE GDAŃSKIM

83-200 Starogard Gdański, ul. Boczna 2
tel. +48 (058) 562 46 75, fax +48 (058) 562 46 75
muzeum-starogard@wp.pl, www.muzeumstarogard.pl

Sprawozdanie merytoryczne z realizacji budżetu Muzeum Ziemi Kociewskiej w Starogardzie Gdańskim w roku 2022

W 2022 roku Muzeum Ziemi Kociewskiej udostępniało wystawy stałe w Baszcie Narożnej, w Ratuszu Miejskim oraz budynku administracyjnym przy ul. Bocznej 2. Z powodu ograniczeń związanych z pandemią zwiedzanie muzeum było ograniczone, a jego działalność częściowo została przeniesiona do działań w mediach społecznościowych. Natomiast w 2022 roku wydano 891 biletów ulgowych, 248 normalnych, 1573 bezpłatnych, 55 razy skorzystano z przewodnika po muzeum, 10 po mieście oraz przeprowadzono 23 lekcje muzealne.

W Ratuszu zorganizowano wystawy czasowe:

- “Medalierstwo polskie ze zbiorów Muzeum Ziemi Kociewskiej w Starogardzie Gdańskim” (21.01. - 18.03.2022)

Zwiedzający mieli możliwość usłyszeć o początkach sztuki medalierskiej w Europie i w Polsce, poznali mecenasa medalierstwa a jednocześnie założyciela Mennicy Warszawskiej. Dowiedzieli się skąd pochodził główny medalier przedrozbiorowej Rzeczypospolitej. Poznali także z jakich wyjątkowych okazji wybijano medale.

- “Krzysztof Nowiński – bursztyn w świetle” (01.04. – 26.08.2022)

Krzysztof Nowiński urodził się w Sopocie, w rodzinie, w której sztuka była obecna od zawsze. Mama i babcia posiadały wykształcenie muzyczno-artystyczne, a jego bracia odziedziczyli pasję ku sztuce poświęcając się malarstwu i teatrowi.

Przygodę z bursztynem rozpoczął wcześniej, kiedy już w liceum pomagał swojemu starszemu bratu stawiać pierwsze kroki w projektowaniu i wykonywaniu biżuterii z bursztynu. Zawsze mieszkał blisko morza i plaży, gdzie jeszcze ciągle można było znaleźć małe okruchy bursztynu. Może dlatego bursztyn stał się naturalnym elementem jego życia, a z czasem wydobywanie jego piękna stało się jego głównym zajęciem i pasją. Każda bryłka i jej niepowtarzalny urok podpowiadają, jaką formę i jaki kształt jej nadać, aby najlepiej podkreślić jej piękno i wydobyć czar tajemniczego bursztynu.

MUZEUM ZIEMI KOCIEWSKIEJ W STAROGARDZIE GDAŃSKIM

83-200 Starogard Gdański, ul. Boczna 2
tel. +48 (058) 562 46 75, fax +48 (058) 562 46 75
muzeum-starogard@wp.pl, www.muzeumstarogard.pl

Dla Krzysztof Nowińskiego bursztyn to przedmiot fascynacji, głównie zachwyca się jego naturalną formą i bogatą gamą wyjątkowych barw: *bursztyn był naturalnym elementem mojego życia, a z czasem stał się zawodem, a wydobywanie jego piękna pasją* – mówi autor.

Jak przyznaje autor, bursztyny same w sobie stają się inspiracją do tworzenia niepowtarzalnych przedmiotów użytkowych: *nie jest bowiem sztuką znaleźć ciekawą bryłkę bursztynu, sztuką jest wiedzieć, jak ją dobrze wykorzystać*. Dlatego nie spieszy się z projektowaniem opraw, czeka, aż bursztyn sam podsunie mu ciekawy pomysł, by jak najlepiej podkreślić jego piękno i wydobyć skrywaną we wnętrzu tajemnicę.

Pracując z bursztynem Krzysztof Nowiński natknął się kiedyś na stare farby i płótna zostawione w jego zagraconej stodole-pracowni. To przypadkowe odkrycie zachęciło go do malowania i ku jego zaskoczeniu właśnie malarstwo pochłonęło ostatnie lata jego artystycznej twórczości.

Niniejsza wystawa w Muzeum Ziemi Kociewskiej jest trzecią wystawą Krzysztofa Nowińskiego w Starogardzie Gdańskim. Wcześniejsze odbyły się również w Ratuszu Miejskim w 2013 oraz 2016 roku. Obecna ekspozycja nosi tytuł "Bursztyn w świetle". Wraz z autorem przemierzamy różne kraje, z którymi związane są ciekawe przedmioty wykonane z bursztynu.

- "Łowiectwo w Prusach Wschodnich i Zachodnich" (05.08. – 30.09.2022)

Wystawa niniejsza poświęcona historii i tradycjom łowieckim na obszarze Prus Wschodnich i Zachodnich jest kolejnym wspólnym przedsięwzięciem Muzeum Ziemi Kociewskiej, realizowanym przy wydatnej pomocy Centrum Kultury Prus Wschodnich z siedzibą w Ellingen/Bawaria. Nasza długoletnia współpraca od wielu lat przynosi dobre owoce w postaci interesujących i różnicowanych tematycznie wystaw.

Na tą wystawę składają się zarówno plansze zawierające archiwalne fotografie i opisy, przedstawiające sceny z polowań oraz leśnego życia myśliwych, jak również liczne eksponaty i pamiątki materialne.

Bogatego wystroju wystawie przydaje to, co dla myśliwego jest powodem do dumy: trofea łowieckie a wśród nich: wieńce jelenia, daniela, kozła, czy oręż dzika: fajki i szable. Wyroby wykonane z rogu jelenia, prezentują możliwości ich wykorzystania jako przedmiotów ozdobnych i użytkowych. Niewątpliwie emanują one swoim naturalnym pięknem jako swoiste dzieła sztuki. Gabloty wystawowe wypełniają także różnorodne pamiątki o tematyce łowieckiej, jak: dokumenty, fotografie, figury, medale, czy talerze przedstawiające zwierzynę łowną.

MUZEUM ZIEMI KOCIEWSKIEJ W STAROGARDZIE GDAŃSKIM

83-200 Starogard Gdański, ul. Boczna 2
tel. +48 (058) 562 46 75, fax +48 (058) 562 46 75
muzeum-starogard@wp.pl, www.muzeumstarogard.pl

- "Portrety życia" (30.09. – 04.11.2022)

„Portrety Życia” to kolejny projekt Grupy Twórczej z Rokocina, w której nieustannie drzemie duch artystycznych wyzwań. Grupę tworzą instruktorzy terapii zajęciowej oraz mieszkańcy Domu Pomocy Społecznej w Rokocinie. Każda wystawa to nowe wyzwanie, a poniekąd przygoda, która mobilizuje do nowych pomysłów i szukania sposobów ich realizacji. To również skuteczna forma rozwoju kreatywności oraz ciekawy sposób spędzania czasu dla wszystkich, którzy ją tworzą.

Arteterapia, czy inaczej artterapia, czyli terapia przez sztukę. Dokładniej, jest to rodzaj psychoterapii, która wykorzystuje różne dziedziny artystyczne. Pozytywny wpływ sztuki na psychikę człowieka znany jest od dawna. Arteterapię stosowali już pod koniec XIX w. dwaj francuscy psychiatrzy A. A. Tardieu i M. Simon, ale sam termin – z ang. “art therapy” – po raz pierwszy został użyty przez angielskiego nauczyciela, Adriana Hilla w 1942 roku.

Wieloletnia praca z mieszkańcami zrodziła pomysł, ukazania fragmentów rzeczywistości z ich życia. Podczas wykonywania prac, zostały zastosowane różne techniki oraz materiały, co pozwoliło szerszemu gronu mieszkańców na wzięcie udziału w przygotowaniach. Celem wystawy jest przybliżenie Państwu świata, w którym na co dzień przebywają mieszkańcy Domu Pomocy Społecznej. Wystawa to również możliwość budowania relacji społecznych, tak ważnych w życiu każdego człowieka.

Kierownikiem prac i pomysłodawcą wystawy jest pani Katarzyna Mokwa, wieloletni pracownik, instruktor terapii zajęciowej Domu Pomocy Społecznej w Rokocinie. Przygotowanie wystawy trwało półtora roku. Wtedy powstał jej tytuł oraz pomysł na wykorzystanie różnych technik, aby umożliwić mieszkańcom własnoręczne tworzenie. Mieszkańcy wraz z instruktorami sami zbierali materiały potrzebne do ich wykonania takie jak kamyczki, muszelki, ziarenka, a później w zaciśniętych warsztatach tworzyli prace, które można oglądać podczas wystawy.

- “Między Słupią a Wierzą, cmentarzyska kultury pomorskiej z badań Muzeum Archeologicznego w Gdańsku” (25.11.2022 - 10.02.2023)

W 1953 roku dla ochrony licznych zabytków archeologicznych Pomorza Gdańskiego powołano do istnienia Dział Archeologii, ówczesnego Muzeum Pomorskiego. W 1962 roku Dział Archeologii został przekształcony w samodzielne Muzeum Archeologiczne. Od początku istnienia instytucji Muzeum prowadziło badania ratownicze i wykopaliskowe na cmentarzyskach z okresu wczesnej epoki żelaza. Wystawa prezentuje efekty prac na terenie Pojezierza Kaszubskiego i Kociewia, prowadziły je różne generacje archeologów gdańskich. Zabytki umieszczone na tej wystawie to efekt ich zaangażowania i pracy.

MUZEUM ZIEMI KOCIEWSKIEJ W STAROGARDZIE GDAŃSKIM

83-200 Starogard Gdański, ul. Boczna 2
tel. +48 (058) 562 46 75, fax +48 (058) 562 46 75
muzeum-starogard@wp.pl, www.muzeumstarogard.pl

WYSTAWY BUDYNEK GŁÓWNY (UL. BOCZNA 2):

- **“Wemglenia. Pejzaże metafizyczne”** (wystawa prac Pawła Wyborskiego) (05.11.2021 – 07.01.2022 r.)

Wystawa zrealizowana w ramach stypendium kulturalnego Prezydenta Miasta Starogard Gdański. Od samego początku mojej działalności malarskiej jednym z kluczowych wątków tematycznych pozostaje *miejsce*, w szczególności miejsce swoiste, naznaczone specyficznym porządkiem, o szczególnym ładunku symbolicznym, często definiowane w kategoriach metafizycznych. Te malarskie próby zawsze charakteryzowało dążenie do poszukiwania tego, co stałe i niezmiennie, istniejącej poza warstwą dekoracji esencji, która określać miała fenomen przestrzeni. Z czasem ta refleksja, dzięki estetyce ikony, nabrała specyficznego odcienia, jako że stał się możliwym inny, przede wszystkim bardziej syntetyczny sposób spojrzenia na miejsce i krajobraz.

Cykl pejzaży metafizycznych (wcześniej: ikonopejzaży) był jedną z najwcześniejszych serii prac inspirowanych – w szerokim sensie – stylistyką ikony. Ich fundamentem miała być przynależna ikonie świetlistość i immaterialność. W pejzażach metafizycznych materia zostaje wzięta w nawias na rzecz refleksji nad porządkiem, jaki wyłaniać ma się pod jej widzialną warstwą. Są to z założenia obrazy ciche i nieruchome. Nie ma w nich poruszeń, istnieje tylko czysty bezruch i cisza. Imateria jest jedynie funkcją światła i rozpraszającego je powietrza. Idealnym jej przypadkiem jest dla mnie mgła. Mgła jest uchwytna wizualnie, ale nie ma charakteru substancjalnego. Jest widzialna, choć jej realność jest złudna. Jest zawieszonym w powietrzu i pejzażu światłem. Traktuję mgłę jako fosforescentną świetlistość, która zamiast rozmywać, oświetla przedstawienie, odsłaniając jego ukryte kontury. Znakomita większość pejzaży metafizycznych jest właśnie ufundowana na mgle. Te pejzaże toczą się *we mgle*, stąd i tytuł tej wystawy: *wemglenia*.

Interesującym przykładem immaterii jest także las. Budują go drzewa, ale wszystko w nim oparte jest na zasadzie prześwitu i świetlistości. Las jest porządkiem światła, przeświecania i odsłaniania. Świetlistość lasu sama w sobie jest fascynującym zagadnieniem, wartym poświęcenia mu odrębnego cyklu obrazów. Kilka takich obrazów pojawia się właśnie na wystawie w Muzeum Ziemi Kociewskiej po raz pierwszy.

Pejzaże metafizyczne mają zasadniczy cel: opowiedzieć o miejscu językiem zbliżonym do ikonowego. Tak, aby poprzez przedstawienie elementów krajobrazu, odwołać się do szczególnej temperatury właściwej malarstwu ikonowemu. Wystylizowany krajobraz zawsze ma być naznaczony specyficznym porządkiem, jego nieruchomość, cisza i świetlistość wskazywać mają na pewną pozempiryczną aurę związaną zwykle z ikoną. Prawie

MUZEUM ZIEMI KOCIEWSKIEJ W STAROGARDZIE GDAŃSKIM

83-200 Starogard Gdański, ul. Boczna 2
tel. +48 (058) 562 46 75, fax +48 (058) 562 46 75
muzeum-starogard@wp.pl, www.muzeumstarogard.pl

wszystkie obrazy na wystawie „Wemglenia” pokazywane są po raz pierwszy. Są to prace zupełnie nowe, powstałe na przestrzeni ostatniego roku, nigdzie wcześniej nieprezentowane. Towarzyszy im kilka nieco starszych obrazów, które stanowiły główny motyw mojej najważniejszej tegorocznej wystawy „*Pejzaże metafizyczne: w poszukiwaniu pramiejsca*” w lubelskiej Galerii Gardzienice. Ten zabieg miał na celu poszerzyć formułę wystawy i wskazać zarówno na złożoność, jak i na ewolucję konceptu pejzaży metafizycznych.

Paweł Wyborski (ur. 1975 w Starogardzie Gdańskim).

Malarz i socjolog kultury. Autor blisko sześćdziesięciu wystaw indywidualnych w kraju i za granicą (w Stanach Zjednoczonych, Holandii i Belgii). Brał udział w ponad dwudziestu wystawach zbiorowych (w Wielkiej Brytanii, Belgii, Francji, Danii, Stanach Zjednoczonych, Włoszech, Hiszpanii, Kazachstanie, Ukrainie i Polsce). Wielokrotny laureat stypendium kulturalnego Miasta Gdańska oraz stypendium kulturalnego Prezydenta Starogardu Gdańskiego. W 2020 roku finalistą konkursowej wystawy „Beyond the Frame” w londyńskiej Orleans House Gallery. W tym samym roku zaproszony do międzynarodowego projektu „Nowa Ikona”, realizowanego przez warszawską Galerię Bohema przy wsparciu MKiDN. Od 2021 roku uczestnik grupy twórczej Międzynarodowe Warsztaty Ikonopisów w Nowicy. Laureat nagród za działalność artystyczną, m.in. „Wierzytaczki” (2019) oraz „Kociewskiego Gryfa” (2016).

- „Artur Hossa – cmentarze pomorskie w obiektywie” (14.01. - 25.02.2022)

Wystawa jest rezultatem wizyt fotografa na kilku pomorskich cmentarzach różnych wyznań. Są to zdjęcia zarówno ze zwykłych spacerów, jak i podniosłych uroczystości. Fotografie będą wykonane w kolorze oraz czarno-bieli. Zdjęciom z każdego cmentarza towarzyszyć będzie jego krótki rys historyczny.

- Festiwal twórczości plastycznej szkół średnich „Świat wokół mnie” (25.03. – 9.05.2022)

Cele konkursu:

- rozbudzenie wyobraźni i wrażliwości estetycznej oraz myślenia plastycznego młodego człowieka,
- stworzenie możliwości artystycznej wypowiedzi,
- prezentacja i popularyzacja plastycznej twórczości młodzieży,
- rozwój talentów plastycznych,
- wymiana artystycznych doświadczeń uczestników festiwalu,
- kształtowanie postawy aktywnego uczestnictwa i odbioru kultury.

MUZEUM ZIEMI KOCIEWSKIEJ W STAROGARDZIE GDAŃSKIM

83-200 Starogard Gdański, ul. Boczna 2
tel. +48 (058) 562 46 75, fax +48 (058) 562 46 75
muzeum-starogard@wp.pl, www.muzeumstarogard.pl

Temat:

Temat tegorocznej, a zarazem pierwszej edycji konkursu jest bardzo uniwersalny. Zachęca do wnikliwej obserwacji najbliższego otoczenia i zaprasza do artystycznych poszukiwań. Otaczający nas świat jest bardzo bogaty w to, co spotykamy na co dzień, ale też w to, co napotykamy niespodziewanie na swojej drodze. Może zachwyci Was i zainspiruje ciekawy pejzaż, gra światła wśród gałęzi drzew, architektura w świetle nocnej latarni czy też zając przemykający ścieżkę podczas niedzielnego spaceru? Inspiracji w każdym otoczeniu można znaleźć nieskończenie wiele, a obserwacja świata może stać się najwspanialszą przygodą. Zatem do dzieła! Przenośmy na papier wszystko o czym szepcze nam nasza wrażliwość. Z niecierpliwością czekamy na efekty.

Technika:

- malarstwo – format kartki lub płótna minimum A3 do A1
- rysunek - format minimum A4 do A1
- grafika - format A4
- fotografia - format A4

- “Bogactwo Kociewia w fotografii Krzysztofa Rudka” (10.06. – 02.10.2022)

Krzysztof Rudek – fotograf amator. Urodzony w Szczecinie, prawie całe swoje życie mieszkający na Kociewiu, od 1995 r. w Starogardzie Gdańskim z siedmioletnią przerwą, podczas której zamienił stolicę Kociewia na stolicę Wielkiej Brytanii. Prezentował swoje fotografie w galeriach Starogardu Gdańskiego, Grudziądza oraz Gdańska. Współpracuje z lokalnym pismem VERIZANE.

Do niedawna uważał się, że jest zwierzęciem miejskim, a jego naturalnym środowiskiem jest miejska dżungla. Globalna pandemia zmieniła wszystko. Życie w mieście okazało się dla niego trudne do zniesienia. Jego potrzeby kontaktu ze sztuką, ludźmi i architekturą nie mogły być zaspokojone, co wywołało frustrację i zwątpienie w sens jakichkolwiek działań artystycznych. Ratunkiem okazał się powrót do natury. Zaczął odkrywać niezwykle bogactwo przyrody, zróżnicowany teren, obfitość jezior i rzek, a przede wszystkim okoliczne lasy. Zrozumiał, że ma prawdziwe szczęście mieszkać w jednym z najpiękniejszych regionów Polski znanym pod nazwą Kociewie. Ma nadzieję, że swoją fotografią ukazującą niezaprzeczone piękno i bogactwo tego wyjątkowego regionu rozbudzi w ludziach miłość, szacunek oraz pragnienie zachowania go w możliwie niezmienionej formie dla nas i kolejnych pokoleń.

MUZEUM ZIEMI KOCIEWSKIEJ W STAROGARDZIE GDAŃSKIM

83-200 Starogard Gdański, ul. Boczna 2
tel. +48 (058) 562 46 75, fax +48 (058) 562 46 75
muzeum-starogard@wp.pl, www.muzeumstarogard.pl

- Zofia Sumczyńska & Michał Majewski – Jubileuszowa wystawa z okazji 20 lecia współpracy" (04.11. – 02.12.2022)

Zofia Sumczyńska:

Malarka, witrażystka, ilustratorka i bajkopisarka. Absolwentka Państwowej Wyższej Szkoły Sztuk Plastycznych w Poznaniu. Autorka i wykonawca monumentalnych witraży w kościele pw. Niepokalanego Serca Maryi w Nowym Dworze Gdańskim. Uczestniczka wielu wystaw zbiorowych i indywidualnych w Polsce, Wielkiej Brytanii, Japonii, Niemczech, Szkocji i Danii. Założycielka Galerii Autorskiej 24B w Starogardzie Gdańskim.

Michał Majewski:

Studiował na Wydziale Mechanicznym Wyższej Szkoły Morskiej w Gdyni. Po prawie 10 latach pracy na statkach Polskich Linii Oceanicznych i Chipolbroku zszedł na ląd, gdzie swoje hobby, snycerstwo, zamienił w profesję. Po dziś dzień rzeźbi w drewnie, także fotografuje oraz pisze.

Ważniejsze dokonania rzeźbiarskie:

- Kościół pw. NMP Matki Kościoła w Starogardzie Gdańskim: rzeźbione drzwi główne, stacje drogi krzyżowej, figury św. Antoniego oraz św. Judy Tadeusza, figura Chrystusa Zmartwychwstałego, tabernakulum, anioły na balustradzie chóru.
- Kościół pw. Niepokalanego Serca Maryi w Nowym Dworze Gdańskim: stacje drogi krzyżowej, ołtarz, ambonka, chrzcielnica, prezbiterium, konfesjonał, balustrada na chórze i inne.

- "Grafika 1992-2022. Dariusz Syrkowski – wystawa XXX-lecia pracy artystycznej" (09.12. – 24.02.2023)

Prof. ASP, dr hab. Dariusz Syrkowski urodził się w 1966 r. w Nowym Dworze Gdańskim. Absolwent PWSSP (obecnie ASP) w Gdańsku, dyplom w 1992 roku – na Wydziale Malarstwa i Grafiki w pracowni prof. Mieczysława Olszewskiego; aneks w zakresie grafiki warsztatowej w pracowni prof. Wiesława Dembskiego. Rok później został zatrudniony w swojej Alma Mater; w 2012 r. uzyskał tytuł doktora habilitowanego w dziedzinie sztuk pięknych, zaś w 2017 r. został nominowany na Profesora ASP. Obecnie prowadzi Pracownię Malarstwa i Rysunku II st. na ASP w Gdańsku. Działalność wystawienniczą prowadzi od 1990 r., w tym czasie brał udział – w kraju i zagranicą – w ponad 40 wystawach indywidualnych oraz ponad 160 wystawach zbiorowych. Wielokrotnie nagradzany, laureat i zwycięzca konkursów, w tym dwukrotny zwycięzca konkursu GTPS na Gdańską Grafikę Roku (1992, 1997). Dwukrotny stypendysta Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (2004, 2010). Aktualnie stypendysta Marszałka Województwa Pomorskiego oraz Prezydenta Miasta Starogard Gdański.

MUZEUM ZIEMI KOCIEWSKIEJ W STAROGARDZIE GDAŃSKIM

83-200 Starogard Gdański, ul. Boczna 2
tel. +48 (058) 562 46 75, fax +48 (058) 562 46 75
muzeum-starogard@wp.pl, www.muzeumstarogard.pl

STYCZEŃ

- 18 stycznia - prelekcja online Zbigniewa Potockiego pod tytułem "Słów kilka o Powstaniu Styczniowym". Powstanie styczniowe, które wybuchło 22 stycznia 1863 roku i skierowane było przeciw Imperium Rosyjskiemu, było największym i najdłużej trwającym polskim powstaniem narodowym, spotkało się z poparciem międzynarodowej opinii publicznej. Powstanie to miało charakter wojny partyzanckiej. W czasie jego trwania stoczono około 1200 bitew oraz potyczek, a przez polskie szeregi przewinęło się blisko 200.000 osób. Mimo początkowych sukcesów zakończyło się przegraną powstańców, z których kilkadziesiąt tysięcy poległo w walkach, blisko 1000 osób stracono, około 38.000 skazano na katorgę lub zesłanie na Syberię, a około 10.000 tysięcy wyemigrowało. Wojska rosyjskie pacyfikowały powstanie z dużą determinacją i okrucieństwem. Miejscowości, które udzieliły schronienia powstańcom były palone, zdarzały się również przypadki rzezi ludności cywilnej. Niszczono także dobra kultury. Z wykładu dowiemy się o tym, że pomimo niepowodzenia militarnego, powstanie styczniowe osiągnęło część celów politycznych, a także o kociewskich aspektach tego zrywu narodowego.
- 27 stycznia - początek tworzenia stałej wystawy historycznej o dziejach starogardzkiego Kurkowego Bractwa Strzeleckiego w "Strzelnicy".
- 31 stycznia - użyczenie filmu „Chata” dla Stowarzyszenia Miłośników Czarnej Wody w celu propagowania kultury regionu.

LUTY

- 5 lutego - kwerenda i skanowanie maszynopisu Józefa Milewskiego "Więzienie starogardzkie w latach 1939-45" na rzecz Pani dr Moniki Tomkiewicz.
- 10 lutego - wystąpienie w Radiu Starogard z okazji Dnia Kociewia. Pracownik opowiadał o rękodziele, które jest na sprzedaż w muzealnym sklepiku oraz atrakcyjnych wystawach i działaniach muzeum.
- 11 lutego – pracownik muzeum reklamował w Radiu Plus ferie organizowane w placówce.
- 14-15 lutego – odbyły się ferie zimowe po kociewsku. Muzeum zaproponowało udział w warsztatach genealogicznych: Poznajemy historię naszej rodziny, które miały składać się z 5 spotkań (1. Tworzymy drzewo genealogiczne, 2. Metryki i inne źródła przydatne dla genealoga cz. 1, 3. Metryki i inne źródła przydatne dla genealoga cz. 2, 4. Archiwum rodzinne – jak dbać o rodzinne pamiątki, 5. Podsumowanie warsztatów, seria pytań i odpowiedzi). Dodatkowo można było skorzystać z kolorowanek dot. zabytków Starogardu Gdańskiego, stroju kociewskiego, a także elementów haftu regionalnego. Na odwiedzających czekały również inne muzealne zagadki (krzyżówki, rozsypanki, rebusy itp.). Była możliwość zagrania w gry związane z miastem (rodzinna gra planszowa, rodzinna gra w pary, puzzle). Odbywały się projekcje filmów: “Pozdrowienia z Kociewia!” przygotowany przez Anię

MUZEUM ZIEMI KOCIEWSKIEJ W STAROGARDZIE GDAŃSKIM

83-200 Starogard Gdański, ul. Boczna 2
tel. +48 (058) 562 46 75, fax +48 (058) 562 46 75
muzeum-starogard@wp.pl, www.muzeumstarogard.pl

i Marcina, którzy prowadzą bloga „GDZIEWYJECHAĆ.PL” i kanał podróżniczy „Wędrowne Motyle”, „Kociewie: stolica mody, czemu nie?”, który został przygotowany przez Północna TV, „Dusza Kociewia – twórczość ludowa na Kociewiu – rzeźba”, „Dusza Kociewia – twórczość ludowa na Kociewiu – gadki kociewskie”, „Dusza Kociewia – twórczość ludowa na Kociewiu – tradycyjny haft kociewski”, „Dusza Kociewia – Modrzewiowy Dworek w Szteklinie”. Prezentowano dla dzieci teatryki lalek: „Czerwony Kapturek”, „O siedmiu krasnoludkach”, „Żuraw i czapla”, „Złoto króla Megamona”, „O przekupnych zwierzętach”.

- 17 lutego – zakup i przyjęcie do zbiorów działu etnograficznego siedmiu prac autorstwa S. Platy.
- 22 lutego – w ramach Akcji Zima z SCK-iem przyjeśliśmy na zwiedzanie 44 osoby.
- 22 lutego - artykuł "Joannici na ziemi starogardzkiej".
- 25-26 lutego – odbyła się Akcja Zima z Radiem Zet. Przybyłym oferowaliśmy projekcję następujących filmów: „Pozdrowienia z Kociewia!” przygotowany przez Anię i Marcina, którzy prowadzą bloga „GDZIEWYJECHAĆ.PL” i kanał podróżniczy „Wędrowne Motyle”, „Dusza Kociewia – Modrzewiowy Dworek w Szteklinie”, Dusza Kociewia – twórczość ludowa na Kociewiu – rzeźba, „Dusza Kociewia – twórczość ludowa na Kociewiu – gadki kociewskie”, „Kociewie: stolica mody, czemu nie?” film przygotowany przez Północna TV, „Był taki Starogard”. Zdjęcia i realizacja J. Butowski. Zachęcaliśmy do skorzystania z kolorowanek dot. zabytków Starogardu Gdańskiego i haftu kociewskiego. Była też możliwość zagrania w gry związane z miastem (rodzinna gra planszowa, puzzle).
- 26 lutego - kwerenda zbiorów fotograficznych o powojennej historii starogardzkich zakładów spirytusowych na rzecz z Pani Teresy Tomkiewicz.

MARZEC

- 11 marca – złożenie wniosku o dofinansowanie zadania realizowanego ze środków pozostających w dyspozycji Dyrektora Narodowego Centrum Kultury w ramach programu Kultura – Inwestycje 2021. Nazwa zadania: Kazimierz Deyna w 75 rocznicę urodzin.
- 14 marca – rozpoczęcie w muzeum zajęć plastycznych oraz pokazów filmów w języku ukraińskim dla obywateli tego kraju. Niniejsze zajęcia odbywały się w poniedziałki, środy i piątki od 10.00 do 12.00.
- 15-31 marca - muzeum włączyło się w akcję pomocy Ukrainie i zorganizowało zbiórkę następujących rzeczy:

MUZEUM ZIEMI KOCIEWSKIEJ W STAROGARDZIE GDAŃSKIM

83-200 Starogard Gdański, ul. Boczna 2
tel. +48 (058) 562 46 75, fax +48 (058) 562 46 75
muzeum-starogard@wp.pl, www.muzeumstarogard.pl

Żywność: woda, żywność do szybkiego przygotowania (instant), batony (w tym energetyczne), bakalie, orzechy, konserwy, makarony, płatki zbożowe do szybkiego przygotowania, mleko dla dzieci

Higiena osobista: pasta do zębów, szczoteczki do zębów, mydło, szampon, odżywki, chusteczki suche i mokre, ręczniki, ręczniki kuchenne, pampersy dla dzieci.

Apteczka: opatrunki, bandaże i siatki opatrunkowe, wata, opaski uciskowe, środki przeciwbólowe i leki uspokajające (bez recepty), podpaski.

Spanie i ubranie: śpiwory, kołdry, koce, małe poduszki, maty i materace turystyczne, koce termiczne.

Inne: termosy, szybkowary, powerbanki, najlepiej na baterie, latarki załadowane bateriami, garnki, kredki, pisaki, klej, bloki, zeszyty, gry planszowe, zabawki.

- 24 marca - udział w audycji radiowej w studiu Radia Starogard na temat "82. Rocznicy zbrodni katyńskiej".

- 29 marca – pozyskanie transportu sponsorowanego w celu przewiezienia wystawy bursztynu z Sopotu.

KWIECIEŃ

- 8 kwietnia - kontynuacja prac związanych z urządzaniem Sali Historycznej starogardzkiego Kurkowego Bractwa Strzeleckiego w Celestacie.

- 13 kwietnia – odbyła się kwerenda na życzenie K. Kowalkowskiego dot. prac J. Giełdona w zbiorach jednostki.

- 20-21 kwietnia – odbyły się w Strzelnicy lekcje historii pt. "Dzieje starogardzkiego Kurkowego Bractwa Strzeleckiego" dla uczniów szkoły podstawowej klasy 5 i 7 PSP Nr 4. W oparciu o wykład zaprezentowano zbiory, które w najbliższych dniach miały być udostępnione zwiedzającym.

MAJ

- 3 maja - służba w charakterze przewodnika w Sali Historycznej Kurkowego Bractwa Strzeleckiego w siedzibie Celestatu.

- 4 maja - prelekcja historyczna w "231 Rocznice uchwalenia Konstytucji 3 Maja" w siedzibie Środowiskowego Domu Pomocy przy ul. Pelplińskiej.

- 9 maja - prelekcja w Celestacie na temat "Przeszłość i teraźniejszość starogardzkiego Kurkowego Bractwa Strzeleckiego".

MUZEUM ZIEMI KOCIEWSKIEJ W STAROGARDZIE GDAŃSKIM

83-200 Starogard Gdański, ul. Boczna 2
tel. +48 (058) 562 46 75, fax +48 (058) 562 46 75
muzeum-starogard@wp.pl, www.muzeumstarogard.pl

- 13 maja - ukazał się artykuł w „Dzienniku Bałtyckim” (w dodatku Dziennik Kociewski) pt. „Ostatnie pożegnanie multiartystki Reginy Matuszewskiej”.
- 14 maja – odbyła się coroczna Noc Muzeów, która trwała od godziny 17.00 do 21.00. Z tej okazji muzeum zaprosiło formację „Dziki Brzeg”, która przybliżyła kulturę i życie Indian Ameryki Północnej. Można było się dowiedzieć jak budowano tipi, jakie były przedmioty codziennego użytku, a także jak wyglądała broń jaką się posługiwali i wytwarzali Indianie. Udostępniono przybyłym wszystkie stałe ekspozycje, jedną plenerową ustawioną przed Ratuszem pt. „Przydrożne kapliczki na Kociewiu”. Przez cały wieczór trwała projekcja filmu “Starigrod 1197” Krwawa historia o początku miasta Starogard.
- 20 maja – ukazał się artykuł o Edmundzie Zielińskim pt. „Kaszubski Nobel trafił do Kociewiaka Edmunda Zielińskiego”.
- 25 maja - kwerenda zbiorów archiwalnych i fotograficznych o dawnej, historycznej zabudowie miasta na rzecz Pana Jerzego Borwińskiego z Poznania, konserwatora i zabytkoznawcy.
- 30 maja - zakup i przyjęcie do zbiorów działu etnograficznego czterech prac autorstwa S. Rekowskiego.

CZERWIEC

- 25 czerwca – pracownicy brali udział w Kociewskiej Kuźni Rozmaitości w Lalkowych. Polegało to na wyjeździe sklepiu w plener w celu dokonania sprzedaży kociewskich gadżetów i książek.

LIPIEC

- 1 lipca – pracownik muzeum reklamował w Radiu Starogard udział placówki w tegorocznych Dniach Starogardu.
- 2-3 lipca – w tych dniach odbyły się Dni Starogardu, w czasie których muzeum zorganizowało:

SOBOTA 2 lipca, Rynek, 12.00 – 16.00:

- wybijanie okazjonalnych monet z motywem starogardzkiego Ratusza.,
- stoisko na Rynku z publikacjami i gadżetami związanymi z Kociewiem,
- wystawa plenerowa zdjęć rozlokowana przed Ratuszem pod tytułem “Krzyżacy”,
- gra odbywająca się w Baszcie Narożnej pod tytułem “Tajemnice eksponatów” (na odwiedzających będą czekały legendy, rebusy, zagadki oraz krzyżówka – hasła do niej wskażą rozlokowane na eksponatach karteczki z zukami),
- zwiedzanie wystaw stałych oraz czasowych pod tytułem: “Krzysztof Nowiński – bursztyn w świecie” (Ratusz) i “Bogactwo Kociewia w fotografii Krzysztofa Rudka” (ul. Boczna 2).

MUZEUM ZIEMI KOCIEWSKIEJ W STAROGARDZIE GDAŃSKIM

83-200 Starogard Gdański, ul. Boczna 2
tel. +48 (058) 562 46 75, fax +48 (058) 562 46 75
muzeum-starogard@wp.pl, www.muzeumstarogard.pl

NIEDZIELA 3 lipca, Park Miejski, 14.00 – 17.00:

- Dzikie Brzeg – poznanie kultury Indian,
- czytanie bajek kociewskich Bernarda Janowicza
- czytanie bajek w języku ukraińskim,
- malowanie kredami na brystolach,
- kolorowanki z zabytkami Starogardu oraz haftem kociewskim,
- arteterapia,
- wybijanie okazjonalnych monet z motywem starogardzkiego Ratusza.

- 30 lipca - kwerenda zbiorów fotograficznych z planu filmowego "Krzyżacy" na potrzeby realizacji filmu dokumentalnego w 60. rocznicę realizacji filmu.
- 31 lipca - udział w realizacji filmu dokumentalnego na okoliczność 60-lecia nakręcania "Krzyżaków" z udziałem świadków tamtego wydarzenia i żyjących statystów.
- W okresie lipca i sierpnia muzeum uczestniczyło w akcji „Lato w mieście”. W programie było zwiedzanie wystaw stałych i czasowych, gra terenowa „Zagadkowy spacer po mieście”, warsztaty genealogiczne, lekcje muzealne, prezentacja filmów.

SIERPIEŃ

- 12 sierpnia – ukazał się artykuł w Dzienniku Bałtyckim dot. śmierci twórcy ludowego E. Zielińskiego.
- 24 sierpnia – wizyta pracownika na Plenerze Twórców Ludowych Pomorza w Bytoni
- 25 sierpnia – pracownik opowiadał w Radiu Gdańsk o legendach kociewskich m.in. o czarownicach i A. Winkelhausenie.
- 28 sierpnia – udział pracowników muzeum w Jarmarku Kociewskim w Wirtach, który odbył się pod patronatem Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Gdańsku. Polegał on na sprzedaży regionalnych pamiątek z regionu.

WRZESIEŃ

- Przez cały miesiąc odbywały w muzeum praktyki dwie uczennice II klasy Technikum TEB w Starogardzie Gdańskim o profilu Reklamy.
- 21 września – odbyła się prelekcja online pana Macieja Stawiskiego pod tytułem "Wybrani gwardianie klasztoru bernardyńskiego w Nowem nad Wisłą w XVIII wieku i dorobek ich urzędowania". Tematem spotkania byli wybrani gwardianie klasztoru bernardyńskiego w Nowem nad Wisłą w XVIII wieku oraz dorobek ich urzędowania. Mgr Maciej Stawiski z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu przedstawił życiorysy kilku szczególnie interesujących gwardianów – opowiedział o ich pochodzeniu geograficznym i społecznym,

MUZEUM ZIEMI KOCIEWSKIEJ W STAROGARDZIE GDAŃSKIM

83-200 Starogard Gdański, ul. Boczna 2
tel. +48 (058) 562 46 75, fax +48 (058) 562 46 75
muzeum-starogard@wp.pl, www.muzeumstarogard.pl

biegu i profilu ich zakonnej kariery czy otrzymanych tytułach honorowych. Wskazał także ich rolę w życiu religijnym Nowego nad Wisłą oraz w upiększaniu zakonnego kościoła i budynków klasztorów. Gwardian to tytuł przełożonego konwentu bernardyńskiego – czyli klasztoru liczącego przynajmniej 12 zakonników. Gwardianie reprezentowali klasztor na zewnątrz, kierowali pracami budowlanymi, opiekowali się bractwami religijnymi. Nadawali istotny ton życiu w podległym im klasztorze. Zgodnie ze statutami bernardyński gwardian musiał mieć co najmniej 30 lat i posiadać przynajmniej 10 lat stażu w zakonie. Pośród wybranych do przedstawienia gwardianów znajdują się m.in. ojciec Mikołaj Miłski sprawujący swój urząd w połowie XVIII wieku oraz ojciec Linus Lilienthal, który sprawował swój urząd w trudnych czasach ostatecznego upadku Rzeczypospolitej w wyniku rozbiorów.

- 26 września - opracowanie artykułu o historii pałacu w Rokocinie na potrzeby Domu Pomocy Społecznej.

PAŹDZIERNIK

- 1 października – odbył się weekend seniora z kulturą. Na tę okoliczność przygotowano następujące atrakcje: bezpłatne zwiedzanie Muzeum w godzinach od 10.00 do 14.00 w tym także ekspozycji czasowych pod tytułem: "Bogactwo Kociewia w fotografii Krzysztofa Rudka" oraz "Portrety życia", projekcja filmu o niesamowitej kobiecie i kociewskiej artystce - pani Reginie Matuszewskiej, spacer po mieście z przewodnikiem, wykreślanka o stroju kociewskim oraz quiz - zabawa z gwarą.

- 11 października – odbyła się gra terenowa „Nie daj się dysleksji”. Gra miała za zadanie rozwijać logiczne i twórcze myślenie wśród uczniów szkół podstawowych klas V-VII. Muzeum było jednym z punktów kontrolnych w powyższej grze udostępniając sale wystawowe grupom uczestników.

- 12 października – udział pracowników w jubileuszu 20-lecia nadania imienia B. Janowicza PSP w Brzeźnie Wielkim. Przygotowano na tę okoliczność wystawę fotograficzną, wystawę rzeźb regionalnych twórców, udostępniono prezentację o B. Janowiczu, a także była możliwość zakupu w tym dniu regionalnych pamiątek.

- 21 października - artykuł "Historia szpitala psychiatrycznego w Kocborowie".

- 24 października – odbyła się Konferencja Naukowo-Metodyczna pod tytułem “Kazimierz Deyna w 75. rocznicę urodzin”, która miała miejsce na Dworcu Kolejowym PKP w Starogardzie Gdańskim.

PRELEGENCI:

Janusz Stankowiak – Prezydent Miasta - “Starogard – Miasto Kazimierza Deyny”

Wiesław Wika - “Porucznik, który został generałem. Wojskowa kariera Kazimierza Deyny”

Zbigniew Potocki - “Edukacja w życiu Kazimierza Deyny”

MUZEUM ZIEMI KOCIEWSKIEJ W STAROGARDZIE GDAŃSKIM

83-200 Starogard Gdański, ul. Boczna 2
tel. +48 (058) 562 46 75, fax +48 (058) 562 46 75
muzeum-starogard@wp.pl, www.muzeumstarogard.pl

Paweł Sierański - "Trenerzy Kazimierza Deyny – mniej eksponowani w publikacjach o znanym piłkarzu"

Dariusz Skalski - "Kaka znaczy kapitan"

Mariusz Brodnicki - "Genealogia rodu Kazimierza Deyny"

Błażej Mierzejewski - "Legia Warszawa w latach gry (1966-1978) w Klubie Kazimierza Deyny"

- 29 października - prelekcja historyczna dla grupy archeologów, etnografów i historyków z Kowna i Wilna/Litwa. Językiem kontaktowym był angielski.

LISTOPAD

- 21 listopada - zakup i przyjęcie do zbiorów działu etnograficznego pięciu prac rzeźbiarskich autorstwa L. Baczkowskiego.

- 21 listopada - kwerenda archiwaliów i fotografii na temat pomnika cesarza Fryderyka Wilhelma w Starogardzie na rzecz Pana Wiesława Sarny.

- 24-25 listopada - udział w VI Pomorskiej Sesji Sprawozdawczej z rok 2021-2022. 24 listopada odbyło się wystąpienie dr M. Wałaszewskiej pt. Pozytywne weryfikacje stanowisk archeologicznych na Kociewiu w trakcie badań przedinwestycyjnych na stanowiskach: Narkowy nr 1, Stanisławie-Szpęgawa nr 7, Opalenie nr 5.

GRUDZIEŃ

- 1 grudnia - udział M. Wałaszewskiej i I. Czogały w konferencji pt. Obiekt w podróży – prawa autorskie i zarządzanie muzealiami w kontekście wystaw".

- 5 grudnia - oddanie elementów uprząży końskiej z epoki brązu do konserwacji w Instytucie Archeologii w Toruniu. Środki na zabezpieczenie zabytku zostały pozyskane od Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Gdańsku. Ostatecznie obiekty zasila stałą ekspozycję archeologiczną w Baszcie Narożnej.

- 8 grudnia - prelekcja historyczna o dziejach starogardzkiego Kurkowego Bractwa Strzeleckiego dla harcerzy- seniorów z Północnej Polski.

- 15 grudnia – odbyła się licytacja prac Grupy Twórczej z Rokocina. Licytowane obiekty tworzyły uprzednio wystawę pt. "Portrety Życia", którą mogliśmy oglądać na sali ekspozycyjną w ratuszu.